

Jaz naj gospodar sem tega raja,
Tvoj naj bode svet ostali, mila!
Zemski raj, sedmere tud nebesa
Prihodnje, vse to naj bode tvoje!
Tega le želim si raja tukaj.
Jaz v njem gospodaril bom, predraga!
Za bodočnost drugo jaz ne maram.
Je tako li, mila Cilka moja? —
„Naj bo, Milko, milo dobro moje!“
Zarudi, to zrekši, deva v licu;
Milko urno vrne se na dom svoj,
Mile glase nosi stari mami,
Mile glase o devojki svoji.

Kaj se sveti tam na polji ravnem?
Je li biser alj kamenje drago?
Je li cvetje rôsa orosila? —
Ni ne biser, ne kamenje drago,
Tudi cvetja rosa ni rosila,
Ampak to so Milkovi svatovi,
Nosijo na glavi perje zlato,
In za pasom zlate sablje imajo.
Vije se bandero tam pred njimi
Jabelko rumeno je vrh tega,
Jabelko okinčano z basilko.
Kinčani jezd'jô svatovi konje
Tam po polji ravnem, kot sokoli.
Ko zagledajo pa mesto belo
Dobri konjič Milkov se spodtakne,
Reče Milko kinčanim svatovom:
„Čujte me, vi kinčani svatovi!
Sem do toč na polji sem prijezdil
Na konjiču bistrem kot sokolu;
Al nikdar se še spodtaknil nije,
To gotovo dobro ne pomeni!
Čujte toraj, kinčani svatovi!
Vrnite se k belemu mi dvoru
Pa pozdravite mi staro mater:
Da smo bili pri nevesti moji,
Pa da me je zbolela glava
Ter da hočem jutri po nevesto!“

Vrnejo se kinčani svatovi,
Milko sam pa ide po nevesto,
In ko dojde tjê do njene hiše,
Tam pri oknu vidi zraven deve
Svoje stati družega junaka.
Bele roke je krog nja ovila
On poljubi pa jo v vedro čelo.
„O da ne bilo bi te, nezvesta!“
Obledi, ko to izreče Milko. —
Ali glej neznanega junaka,
Ki vesel stoji kraj deve mile,
Od veselja mu je lice solnce.
Raj in nebo Milkovo neverno.
„Si junak li bolji ti od mene,
Ki prevzel si zaročnico mojo?
Na junak ti bolji, na lovora!“
Reče Milko, meč jekleni zgrabi.
„Nemoj Milko! Bog te tega varji!“
Krikne deva, vstrašena, iz okna,
Krikne mlada, do Boga se čuje.
Milko pa ne sluša zaročnice.
Mrtev pade srečnejši od Milka. —
In na dom svoj vrne zdaj se Milko
Tužne glase nosi stari mami,
Tužne glase o nevesti svoji!

Pridši iz mesta se pa spomni Milko,
Da je prstan zlati na neverni
Roci pustil zaročnice svoje.
Urno toraj se povrne v mesto,
Ter hiti do hišice nezveste.
„Znamenje, mi deklica daj moje,
Daj mi prstan, o nevera moja!“
Pa devica v črno je zavita — — —
V črno tudi mamica je njena,
S solzami namaka blede lice.
„Ha, je vama drag tako bil uni,
Vama, ki ste snoč mi dale vero
Da le mene ljubite na svetu?“
Pa odgovori mu mati deve:
„O moj Milko, čuj le dobre glase
Za-te dobre, ali za-me tužne:

Enega le sinka sem imela,
'Z daljnega sveta je prišel zjutraj,
Sestro svojo v zli čas je poljubil!“

Obledi, kot mrzli kamen, Milko
Iz oči pa živ mu ogenj šine,
Ogenj živ in potok gorkih solzic
Otemni mu raj njegov in nebo — — —
In prepad se mu odpre nezmeren — — —
Gleda va-nj, vrté se mu možgani
Bi li v brezden? Ah, bila bi mala
Grehu temu žrtva tega sveta.
V beli samostan odide Milko;
Veča kazen je življenje njemu,
Ki nedolžnega umorit' si upa.

Kdo je uni, ki o praznikih se
V roci križ, z očmi pobešenimi
Okoli hrama Božjega spreha? —
To je Milko, nem in bled kot senca,
Bol v srcu, tû pokoro dela.

Po Ostrožinskem posl. F. Slemenik.

Prislovice in reki iz Istre.

Zapisal J. V.

I mat je bila (tepla), i mat je mila.
Tužan nos, ki je zimu in leto bos.
Kada je zima, i u tikvi je zima povsod.
Rokva je rekla: „ti mene čuvaj od soli, a ja ću tebe od boli“.
Ki je vsaki dan lep, je u blagdan slep (*nima kaj lepega na se djati*).
Ki gré upravlja, ki pošilja čeka (*posel rad zakasni*).
Krma bradu gladi (*lehko je lep, kdor dobro jé*).
Jedno nič (*iz kraja, iz roda*) svim oči zapira po svetu (*njim sramoto dela*).
Kapitana preko drage sramotiti (*si ne moreta škodovati*).
Ni mu svéta ni povéta (*ne koristi mu svetovati ne govoriti*).
I mladi teki h kraju pridu.
Ni kruh oštar, kada je glad meštar (mojstar).
Ki gré zlim, gré zlo za njim.
Voli se za roge vežu, a muži za jezik.
Ni brek (pas) ki gleda, nego on, ki ne da (*potrebne mu*).
Postolarske žene hodu bôse, a kovačke kobile razkovane.
Ni roba sirota, nego on ki ju nima.
Mlad more, a star mora umreti.
Na zdravlje tvoje (*ili vaše*), za bolje moje (*ili naše*) ko se napija.
Gustodih ridkohod (*je on, ki je bolan*).
Ča slip ne vidi, si gluh pridomisli.
Kakova gora, takova drva.
Na praznu ruku neće kragulj (sesti).
Neće muha na gologa puha.
Joh ti njemu, ki ča doma nima.
Ki kega rad ima, mu zduga klima.
Ki će imati mode (= *po volji*), mora imati brode.
Nima ni smetlišča, ni popelišča (*pravo nič nima*).
Pati žeju, trpi glad (*siromak si, siromak ostaneš*).
Do božića troh, troh (*kaj malega*), od božića joh, joh.
Ne daj mu se Bog roditi, ki ima nesreću oditi (*naprtiti*).
Za božić gré vsaka baba v malin, za pust ka ta, a za vazam mrav ta.
Ni stalo, ni leglo (*ni semo, ni tamo*).
Zatajiti na béle oči (*po sili*).
Poslati kega tikve sadit (*in den April schicken*). Ki se da prevariti, je tikvar, tikvarica.